

DISCUȚIA SISTEMELOR LINIARE

Rezolvați discutând în funcție de parametri dați următoarele sisteme:

$$1) \begin{cases} x - y - mz = 1 \\ x + my - z = 1 \\ mx - y - z = 1 \end{cases}$$

$$2) \begin{cases} mx + y + z = 1 \\ x + my + z = 2 - m \\ x + y + mz = 3m + 1 \end{cases}$$

$$3) \begin{cases} x + my - z = 8 \\ 2x - y - 2z = 6 \\ mx + 2y + z = 4 \end{cases}$$

$$4) \begin{cases} x + 2y + z = 4 \\ 2x + my + 2z = 5 \\ x + 3y + 4z = 8 \end{cases}$$

$$5) \begin{cases} 2x + my + z = 0 \\ 2x - (m+1)y - z = 0 \\ (m+1)x + y + z = 0 \end{cases}$$

$$6) \begin{cases} 2x + y + z = 3 \\ 3x + ay - z = -1 \\ 5x + 2y + (a-1)z = b \end{cases}$$

$$7) \begin{cases} ax + 2y + 2z = 1 \\ ax + 3y + 2z = 1 \\ ax + 2y + 5z = 2b - 1 \end{cases}$$

$$8) \begin{cases} x + y + z = b \\ x + ay + z = 2a \\ x + y + az = c \end{cases}$$

$$9) \begin{cases} x + 2y - 3z = 3 \\ 2x - y + z = b \\ ax + y - 2z = 4 \end{cases}$$

$$10) \begin{cases} 2x - y - 4z = 6 \\ 2x + my - 4z = 14 \\ ax - y + z = 2 \end{cases}$$

$$11) \text{ Fi } \begin{cases} x - y - mz = 1 \\ mx + y + mz = 1 - m \\ m(x + 3y + 3z) = -1 \end{cases}$$

Găsiți $m \in \mathbb{R}$ dacă sist. e incompatibil

$$12) \begin{cases} ax + by + cz = b \\ cx + ay + bz = a \\ bx + cy + az = c \end{cases}$$

dacă $a, b, c \in \mathbb{R}^*$, rezolvă sist. dacă și cum că e compatibil determinat

$$13) \begin{cases} mx + y - z = 1 \\ x + y - z = 2 \\ -x + y + z = 0 \end{cases}$$

Se cere $m \in \mathbb{Z}$ dacă sist are o soluție unică $(x_0, y_0, z_0) \in \mathbb{Z}^3$

Discutăm sistemul:

$$\begin{cases} x - y - mz = 1 \\ x + my - z = 1 \\ mx - y - z = 1 \end{cases}$$

$$E_1) \det S = \begin{vmatrix} 1 & -1 & -m \\ 1 & m & -1 \\ m & -1 & -1 \end{vmatrix} = -m + m + m + m^3 - 1 - 1 = m^3 + m - 2$$

$$E_2) \begin{array}{c|cccc} & m^3 & m^2 & m & m^0 \\ \hline & 1 & 0 & 1 & -2 \\ \hline 1) & 1 & 1 & 2 & \textcircled{0} \end{array} \Rightarrow (m-1)(m^2+m+2) = 0$$

$$\Rightarrow \begin{cases} m=1 \\ \text{sau} \\ m^2+m+2=0, \Delta = -7 < 0 \end{cases}$$

$E_3) \underline{\text{Cor I}}$: $\det S \neq 0 \Leftrightarrow m \neq 1 \Rightarrow$ Cramer,

$$\Delta_x = \begin{vmatrix} 1 & -1 & -m \\ 1 & m & -1 \\ 1 & -1 & -1 \end{vmatrix} = -m + 1 + m + m^2 - 1 - 1 = m^2 - 1 \Rightarrow x = \frac{\Delta_x}{\det S} = \frac{m^2 - 1}{(m-1)(m^2+m+2)}$$

$$\Rightarrow x = \frac{m+1}{m^2+m+2}$$

$$\Delta_y = \begin{vmatrix} 1 & 1 & -m \\ 1 & 1 & -1 \\ m & 1 & -1 \end{vmatrix} = -1 - m - m + m^2 + 1 + 1 = m^2 - 2m + 1 = (m-1)^2 \Rightarrow$$

$$\Rightarrow y = \frac{m-1}{m^2+m-2}, \text{ analog } z = \dots$$

$E_4) \underline{\text{Cor II}}$: $\det S = 0 \Leftrightarrow m = 1$, înloc $\Rightarrow \begin{cases} x - y - z = 1 \\ x + y - z = 1 \\ x - y - z = 1 \end{cases}$

$\text{rang } A = ?$, $|1| = 1 \neq 0 \Rightarrow \text{rang } A \geq 1$, Bordan $\Rightarrow \begin{vmatrix} 1 & -1 \\ 1 & 1 \end{vmatrix} = 2 \neq 0 \Rightarrow \text{rang } A \geq 2$,

Bordan \Rightarrow obținem $\det S = 0 \Rightarrow \text{rang } A = 2$, $A_p = \begin{vmatrix} 1 & -1 \\ 1 & 1 \end{vmatrix} \neq 0$

$$\Delta_c = \begin{vmatrix} 1 & -1 & 1 \\ 1 & 1 & 1 \\ 1 & -1 & 1 \end{vmatrix} = 0 (r_1 = r_3) \Rightarrow \text{compat nedeterminat}$$

$$\text{Sist } p.p. \begin{cases} x - y = 1 + \alpha, z = \alpha \\ x + y = 1 + \alpha \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} x = 1 + \alpha \\ y = 0 \\ z = \alpha \end{cases}$$

$$\text{"+" : } 2x = 2(1 + \alpha) \Rightarrow x = 1 + \alpha$$

$$\text{"-" : } -2y = 0 \Rightarrow y = 0$$

$$\text{Fi} \begin{cases} x - y - mz = 1 \\ mx + y + mz = 1 - m \\ mx + 3y + 3z = -1 \end{cases}$$

Grăbiți! m dacă sist. incompatibil!

E₁) S incompatibil ($\Leftrightarrow \det S = 0$, și $\exists \Delta_c \neq 0$)

$$E_2) \det S = \begin{vmatrix} 1 & -1 & -m \\ m & 1 & m \\ m & 3 & 3 \end{vmatrix} = 3 - m^2 - 3m^2 + m^2 - 3m + 3m = -3m^2 + 3$$

$$E_3) \det S = 0 \Rightarrow -3m^2 + 3 = 0 \Rightarrow 3m^2 = 3 \Rightarrow m^2 = 1$$

$$\Rightarrow m = \pm 1$$

$$E_4) \text{dacă } m = 1 \Rightarrow \begin{cases} x - y - z = 1 \\ x + y + z = 0 \\ x + 3y + 3z = -1 \end{cases}$$

$\text{rang } A = ?$, $|1| = 1 \neq 0 \Rightarrow \text{rang } A \geq 1$, borderăm \Rightarrow

$$\begin{vmatrix} 1 & -1 \\ 1 & 1 \end{vmatrix} = 1 + 1 = 2 \neq 0 \Rightarrow \text{rang } A \geq 2, \text{ borderăm } \Rightarrow \det S = 0$$

$$\Rightarrow \text{rang } A = 3 \quad \Delta_p = \begin{vmatrix} 1 & -1 \\ 1 & 1 \end{vmatrix} \Rightarrow \Delta_c = \begin{vmatrix} 1 & -1 & 1 \\ 1 & 1 & 0 \\ 1 & 3 & -1 \end{vmatrix} =$$

$$= -1 + 0 + 3 - 1 - 0 - 1 = 0 \Rightarrow \text{compatibil}$$

$$E_5) \text{dacă } m = -1 \Rightarrow \begin{cases} x - y + z = 1 \\ -x + y - z = 2 \\ -x + 3y + 3z = -1 \end{cases}$$

$\text{rang } A = ?$, $|1| = 1 \neq 0 \Rightarrow \text{rang } A \geq 1$, borderăm $\begin{vmatrix} 1 & -1 \\ -1 & 1 \end{vmatrix} = 0 \Rightarrow$

căutăm altfel, $\begin{vmatrix} 1 & 1 \\ -1 & -1 \end{vmatrix} = -1 + 1 = 0$; $\begin{vmatrix} 1 & -1 \\ -1 & 3 \end{vmatrix} = 3 - 1 = 2 \neq 0$,

$$\Delta_c = \begin{vmatrix} 1 & -1 & 1 \\ -1 & 1 & 2 \\ -1 & 2 & -1 \end{vmatrix} = -1 + 2 - 3 + 1 - 6 + 1 = -6 \neq 0 \Rightarrow \text{incompatibil.}$$

Deci, $\boxed{m = -1}$

$$\text{Fie } a, b, c \in \mathbb{R}^* \text{ sî } \begin{cases} ax+by+cz=b \\ cx+ay+bz=a \\ bx+cy+az=c \end{cases}$$

Rezoluți sist dacă este compatibil determinat

—
E₁) S compatibil determinat $\Leftrightarrow \det A \neq 0$

$$E_2) \det A = \begin{vmatrix} a & b & c \\ c & a & b \\ b & c & a \end{vmatrix} \xrightarrow{R_3+R_2+R_1} \begin{vmatrix} a+b+c & a+b+c & a+b+c \\ c & a & b \\ b & c & a \end{vmatrix}$$

$$= (a+b+c) \begin{vmatrix} 1 & 1 & 1 \\ c & a & b \\ b & c & a \end{vmatrix} =$$

$$= (a+b+c)(a^2+b^2+c^2-ab-bc-ca) \neq 0 \text{ (și)}$$

$$E_3) \Delta_x = \begin{vmatrix} b & b & c \\ a & a & b \\ c & c & a \end{vmatrix} = 0 \text{ (} c_1 = c_2 \text{)}$$

$$\Delta_y = \begin{vmatrix} a & b & c \\ c & a & b \\ b & c & a \end{vmatrix} = \det A$$

$$\Delta_z = \begin{vmatrix} a & b & b \\ c & a & a \\ b & c & c \end{vmatrix} = 0 \text{ (} c_2 = c_3 \text{)}$$

$$E_4) x = \frac{\Delta_x}{\det A} = 0; \quad y = \frac{\Delta_y}{\det A} = 1, \quad z = \frac{\Delta_z}{\det A} = 0$$

$\Rightarrow (0, 1, 0)$ soluție

$$\text{Fie } \begin{cases} mx + y - z = 1 \\ x + y - z = 2 \\ -x + y + z = 0 \end{cases} \text{ . Găsiți } m \in \mathbb{Z}$$

a. i. sistemul are o soluție unică $(x_0, y_0, z_0) \in \mathbb{Z}^3$

E₁) S are sol unică $\Leftrightarrow \det S \neq 0$

$$E_2) \det S = \begin{vmatrix} m & 1 & -1 \\ 1 & 1 & -1 \\ -1 & 1 & 1 \end{vmatrix} = m + 1 - 1 - 1 + m - 1 = 2m - 2$$

E₃) $\det S \neq 0 \Leftrightarrow m \neq 1$

$$E_4) \Delta_x = \begin{vmatrix} 1 & 1 & -1 \\ 2 & 1 & -1 \\ 0 & 1 & 1 \end{vmatrix} = 1 + 0 - 2 + 0 + 1 - 2 = -2 =$$

$$\Delta_y = \begin{vmatrix} m & 1 & -1 \\ 1 & 2 & -1 \\ -1 & 0 & 1 \end{vmatrix} = 2m + 1 + 0 - 2 - 0 - 1 = 2m - 2$$

$$\Delta_z = \begin{vmatrix} m & 1 & 1 \\ 1 & 1 & 2 \\ -1 & 1 & 0 \end{vmatrix} = 0 - 2 + 1 + 1 - 2m - 0 = -2m$$

$$E_5) x = \frac{\Delta_x}{\det A} = \frac{-2}{2m-2} = \frac{-1}{m-1}; y = \frac{\Delta_y}{2m-2} = 1$$

$$z = \frac{\Delta_z}{\det A} = \frac{-2m}{2(m-1)} = -\frac{m}{m-1}$$

E₆) Dar, $x, y, z \in \mathbb{Z} \Rightarrow m-1 \in \Delta_1 \Rightarrow m-1 \in \{\pm 1\} \Rightarrow$
 $1 \in \mathbb{Z}$ adică $m \in \{2, 0\}$
 $m-1 \in \Delta_m$

At $m = 2 \Rightarrow z = -\frac{2}{1} = -2 \in \mathbb{Z}$ OK

At $m = 0 \Rightarrow z = 0 \in \mathbb{Z}$ OK.

Deci, $m \in \{0, 2\}$